

Zhodnotenie výsledkov interných a externých kontrol

1. Interné kontroly vykonané v roku 2022

Výkon vnútorného auditu

Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky, sekretariát vedúceho Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky ako oprávnená osoba podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“) zabezpečila, a to v súlade so strednodobým plánom a ročným plánom vnútorného auditu v Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Kancelária“ a „povinná osoba“) výkon týchto vnútorných auditov:

Vnútorný audit č. 1/2022

Cieľ vnútorného auditu:

- komplexné overenie a hodnotenie činností, prostredníctvom ktorých povinná osoba zabezpečovala uplatňovanie práva na informácie oprávnenými osobami podľa osobitných predpisov
- overenie a hodnotenie dodržiavania osobitných predpisov a služobných predpisov pri sprístupňovaní informácií na základe žiadosti žiadateľov
- overenie a hodnotenie dodržiavania osobitných predpisov a služobných predpisov pri zverejňovaní informácií.

Celková suma verejných financií poskytnutých zo štátneho rozpočtu, ktoré boli overené predstavovala 2 106 366,00 eur.

Oprávnená osoba v rámci vnútorného auditu overila všetky predložené doklady, čiže 255 kompletných spisov týkajúcich sa žiadostí o sprístupnenie informácií, ako aj všetkých 95 zverejnených zmlúv, 380 objednávok, 263 dodávateľských faktúr a ostatných povinne zverejňovaných informácií. Vnútorný audit bol zameraný aj na dodržiavanie súladu smernice o prístupe k informáciám s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj na obsah predmetnej smernice.

Vnútorným auditom bolo zistených celkom 145 nedostatkov, ktoré mali systémový a nesystémový charakter. Príčiny vzniku nedostatkov spočívali v porušení osobitných a interných predpisov, ktoré záväzným spôsobom upravili postup Kancelárie pri zverejňovaní a sprístupňovaní informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „infozákon“).

V kontexte s uvedeným boli identifikované najmä tieto **nedostatky**:

1. Povinná osoba k výkonu vnútorného auditu predložila aj (bežné) podania, teda také, ktoré boli formálne označené ako infožiadosť, ale podľa obsahu neboli súčasťou vybavenia podľa infozákona. Tieto podania obsahovali neoprávnenú komunikáciu, ktorú podávateľia adresovali povinnej osobe, resp. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“); súdime, že išlo o podania, resp. žiadosti, ktoré nemohli vyvolať právne účinky na ich vybavenie formou infožiadosti na základe infozákona.
2. Ďalšie podania obsahovali žiadosť o to, aby ÚS SR bezodkladne rozhodol o návrhu generálneho prokurátora SR a zároveň, v ďalšej časti podaní, podávateľia žiadali o poskytnutie informácie, kedy ÚS SR rozhodne v danej veci. V týchto prípadoch bežné podania/žiadosti, akoby obsahovali pokyn „nadriadeného“ na konanie ÚS SR, čo nebolo a nie je účelom infozákona. Cieľom žiadosti o poskytnutie informácie je sprístupniť verejnosti informácie, ktoré má povinná osoba k dispozícii bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby.
3. Z obsahu ďalších dokladov, ktoré povinná osoba predložila k výkonu vnútorného auditu vyplynulo, že v niektorých prípadoch povinná osoba infožiadosti nevyhovela sčasti, resp. celkom, avšak v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie nevydala, čím došlo zo strany povinnej osoby k vydaniu, tzv. fiktívnych rozhodnutí o zamietnutí uvedených infožiadostí. Nedostatky znamenali konanie v rozpore s infozákonom.
4. V prípade ďalších spisov, a to vo vzťahu k zisteniam týkajúcich sa písomného nepotvrdenia podania infožiadosti na žiadosť žiadateľa, postup povinnej osoby nebol v súlade s príslušným ustanovením infozákona.
5. Vnútorným auditom bol zistený aj prípad infožiadosti, ktorú povinná osoba vybavila tým spôsobom, že požadované informácie sprístupnila a napriek tomu vydala písomné rozhodnutie o čiastočnom nevyhovení infožiadosti. Audítorská skupina konštatovala, že išlo o postup povinnej osoby, ktorý bol v rozpore s infozákonom.
6. Povinná osoba ďalšiu infožiadosť vybavila tak, že jej v celku nevyhovela. Povinná osoba uviedla, že požadovaná informácia bola zverejnená na jej webovom sídle. V závere výroku bolo konštatované, že predmet žiadosti prekročil rámec informácií, na ktorých získavanie oprávňuje žiadateľa infozákon, ako aj, že išlo o dokumenty, ktoré boli súčasťou súdneho spisu a nepatrili medzi jeho

zverejňované časti. Na základe zistených skutočností bolo konštatované, že povinná osoba nepostupovala v súlade s infozákomom, pretože nesprístupnila žiadateľovi všetky ním požadované informácie, ktoré mala k dispozícii.

7. Povinná osoba vybavila ďalšiu vec tak, že rozhodla o tom, že infožiadosti nevyhovela v celom rozsahu. Kancelária tento výsledok vysvetlila v tom význame, že žiadateľ požadoval informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti ÚS SR. Na základe zistených skutočností bolo konštatované, že povinná osoba nepostupovala v súlade s infozákomom, pretože nesprístupnila žiadateľovi všetky ním požadované informácie, ktoré mala k dispozícii.
8. Predmetom ďalšej žiadosti boli dve požiadavky na sprístupnenie informácií, ktoré spočívali v poskytnutí všetkých výkazov práce predložených zo strany súdnych poradcov. Žiadateľ žiadal aj o výsledky služieb, resp. hmotné výstupy, ktoré súdni poradcovia vyhotovili. Infožiadosť bola vybavená tak, že žiadosti o sprístupnenie informácií bolo v časti vyhovené a v časti jej vyhovené nebolo. Povinná osoba to odôvodnila tak, že právo verejnosti na slobodný prístup k informáciám o rozhodovacej činnosti súdov sa zabezpečuje možnosťou účasti verejnosti na verejných súdnych pojednávaniach a povinnosťou súdov zverejňovať a sprístupňovať právoplatné rozhodnutia v prerokúvaných veciach obsahujúcich aj dôvody, pre ktoré súd určitým spôsobom rozhodol. Povinná osoba v odôvodnení svojho záveru konkrétnejšie konštatovala, že z hľadiska verejnej kontroly súdnictva je podstatná dostupnosť súdnych rozhodnutí. Povinná osoba nepostupovala v súlade s infozákomom, pretože nesprístupnila žiadateľovi všetky ním požadované informácie, ktoré mala k dispozícii.
9. Povinná osoba vo veci ďalšej žiadosti rozhodla tak, že jej v časti nevyhovela, pretože nedisponovala predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutých osôb so sprístupnením informácií v zmysle § 9 ods. 2 infozákona. Podanie obsahovalo požiadavku na sprístupnenie zoznamu nálezov, prostredníctvom ktorých bolo konštatované porušenie práva fyzických osôb. Infožiadosť neobsahovala požiadavku na sprístupnenie informácií o osobných údajoch fyzických osôb, ktoré boli spracované v informačnom systéme. Žiadosť nesmerovala ani k iným informáciám, ku ktorým bol prístup podľa § 9 infozákona obmedzený. Žiadosť smerovala k informáciám, ktoré povinná osoba získala v rámci svojej rozhodovacej činnosti. Nesprístupnenie informácií nebolo v súlade s príslušnými ustanoveniami infozákona.
10. Ďalšia žiadosť obsahovala požiadavku týkajúcu sa existencie rozhodnutia ÚS SR, a to vo veci podrobenia sa testovaniu alebo očkovaniu vtedy, ak by bol dosiahnutý určitý stupeň výnimočného stavu. Žiadateľ žiadal o sprístupnenie vyjadrenia

v plnom znení. Infožiadosť bola vybavená elektronickou poštou v ôsmy deň po jej doručení, kde boli žiadateľovi oznámené údaje umožňujúce vyhľadanie a získanie už zverejnenej informácie. Zistený postup bol v rozpore s infozákonom, pretože infožiadosť bola vybavená po uplynutí zákonnej lehoty.

11. Výkon vnútorného auditu bol zameraný aj na overenie a hodnotenie súladu platnej služobnej smernice, ktorou bol upravený postup povinnej osoby v rámci procesu sprístupňovania informácií podľa infozákona. Na základe overenia príslušných ustanovení služobnej smernice vyplynulo, že následkom ich aplikácie môže byť vznik rizika spočívajúceho v prípadnom znemožnení práva na sprístupnenie informácií. Vnútorná právna úprava v zistenom právnom stave nebola v súlade s infozákonom.

12. Overením zmlúv zverejnených v Centrálnom registri zmlúv bolo zistené, že povinná osoba:

- niektoré povinne zverejňované zmluvy nezverejnila v úplnom znení
- niektoré povinne zverejňované zmluvy nezverejnila bezodkladne
- v niektorých prípadoch nezabezpečila nesprístupnenie ustanovení zmluvy obsahujúcich informáciu, ktorá sa podľa infozákona nesprístupňuje
- v prípade niektorých zmlúv, zaslaných na zverejnenie nezabezpečila sprístupnenie identifikačného čísla účastníkov zmluvy - právnických osôb
- v niektorých prípadoch zmlúv, ktoré boli zaslané na zverejnenie, a to súčasne so zaslaním povinne zverejňovanej zmluvy, nezabezpečila uvedenie celkovej hodnoty povinne zverejňovanej zmluvy vrátane DPH.

13. Povinná osoba v niektorých prípadoch nezverejnila povinne zverejňované údaje o vystavených objednávkach tovarov, služieb a prác a o prijatých faktúrach za tovary, služby a práce; niektoré zverejnené objednávky neobsahovali údaje o uzatvorených zmluvách a to vtedy, ak objednávka vecne súvisela s povinne zverejňovanou zmluvou; povinná osoba nezverejňovala na svojom webovom sídle dátum doručenia faktúr; v niektorých prípadoch boli na webovom sídle povinnej osoby uvedené nesprávne, resp. neúplné údaje dodávateľa fakturovaného plnenia; údaj o dni zverejnenia objednávok a faktúr nebol zverejňovaný; údaje o faktúrach za tovary, služby a práce neboli zverejnené v rámci zákonných lehôt; v niektorých prípadoch neboli zverejnené správne údaje o popise predmetu objednaného plnenia a cene objednaného, resp. fakturovaného plnenia; povinná osoba zverejňovala na svojom webovom sídle údaje týkajúce sa nárokových príplatkov za výkon funkcie sudcu, ako aj o príspevkoch pozostalým, ktorých plnenie nemalo základ v zmluvných vzťahoch povinnej osoby.

14. Overením dodržiavania ustanovenia § 6 ods. 2 infozákona v sídle povinnej osoby a na jej jednotlivých pracoviskách bolo zistené, že informácie podľa ustanovenia § 5 ods. 1 infozákona neboli zverejnené na verejne prístupnom mieste.

Oprávnená osoba na základe zistených skutočností vypracovala Návrh správy z vnútorného auditu č. 1/2022, v rámci ktorého je povinná osoba oprávnená na podanie námietok k uvedeným skutočnostiam. Následne – v nadväznosti na výsledok preverenia opodstatnenosti predložených námietok – bude zabezpečené prijatie opatrení na nápravu nedostatkov, ako aj bude predložený zoznam prijatých opatrení.

Vnútorný audit č. 2-3/2022

Cieľom vnútorného auditu bolo:

- overenie a hodnotenie správnosti, oprávnenosti, hospodárnosti a efektívnosti použitia finančných prostriedkov na obstarania a zhodnotenie kapitálových aktív
- overenie a hodnotenie postupu povinnej osoby v procese prípravy a realizácie zadávania vybraných civilných zákaziek, ktoré táto obstarala z kapitálových výdavkov
- overenie a hodnotenie úrovne finančného riadenia zo strany povinnej osoby, a to v oblasti týkajúcej sa realizácie kapitálových aktív.

Celková suma verejných financií, ktoré boli overené predstavovala 400 818,81 eur.

Na základe odporúčania zo strany vnútorných audítorov a následného rozhodnutia vedúceho Kancelárie bol v novembri 2022 začatý výkon vnútorného auditu č. 2-3/2022, ktorého cieľom je overenie a hodnotenie správnosti, oprávnenosti, hospodárnosti a efektívnosti použitia finančných prostriedkov na obstaranie a zhodnotenie kapitálových aktív, overenie a hodnotenie postupu povinnej osoby v procese prípravy a realizácie zadávania vybraných verejných zákaziek, ktoré táto obstarala prostredníctvom kapitálových výdavkov, ako aj overenie a hodnotenie úrovne finančného riadenia zo strany povinnej osoby, a to v oblasti týkajúcej sa realizácie kapitálových výdavkov. Spojenie dvoch samostatne plánovaných vnútorných auditov v jeden bolo vykonané pre účely zabezpečenia rýchlejšieho splnenia plánovaných úloh za obdobie roka 2022. Tematické spojenie výkonu dvoch vnútorných auditov nie je v rozpore s § 16 zákona č. 357/2015 Z. z. Uvedeným spôsobom, t. j. spoločným výkonom vnútorného auditu v oblasti verejného obstarávania a realizácie kapitálových výdavkov budú z hľadiska vecného zamerania splnené všetky ciele plánované pre rok 2022. Spojený výkon vnútorného auditu sa nachádza v etape finalizácie a bude skončený v súlade so zákonnými podmienkami, ktoré ustanovil zákon č. 357/2015 Z. z.

2. Externé kontroly vykonané v roku 2022

2.1. Kontrola vykonaná externými kontrolnými orgánmi

V roku 2022 nebola v Kancelárii vykonaná kontrola zo strany externých kontrolných orgánov.

2.2. Kontrola vykonaná Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky

V roku 2022 nebola v Kancelárii vykonaná kontrola Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky.